

Politisk dokument for bærekraft og miljø

Vedtatt 29.04.2020

Think global, act local



Politisk dokument for bærekraft og miljø tar for seg Studentorganisasjonen i Agders (STA) politikk på områdene bærekraft og miljø. Den største utfordringen vi står overfor i dag er klimaendringene. Universitetet i Agder (UiA) må være et fyrtårn for miljøvennlige og bærekraftige løsninger, og det må derfor i større grad fokuseres på miljø og klimautfordringer i alle ledd på universitetet. Dette politiske dokumentet gir en retning for hvordan STA skal arbeide inn mot både universitetet, men også Studentsamskipnaden i Agder (SiA), og lokale og regionale styringsmyndigheter.

1.UiA	2
1.1 Utdanning	2
1.1.1 Undervisning	2
1.1.2 Forskning	3
1.1.3 Utdveksling	3
1.2 Naturmuseum og botanisk hage	3
1.3 Campusutvikling, bygging og renovering	4
1.4 Miljøstasjoner	4
1.5 Innkjøpspolitikk	4
1.6 Parkering og ladestasjoner	5
1.7 Miljøsertifisering	5
1.8 Møtevirksomhet	5
2.SiAs tjenester	5
2.1 Studentkantine	5
2.2 Bokhandel	6
2.3 Studentbolig	6
2.4 Parkering og ladestasjoner	6
2.5 Innkjøpspolitikk	6
3.Lokal og regional utvikling	7
3.1 By- og regionutvikling	7
3.2 Miljøvennlig transportmidler	7
3.2.1 Buss	7
3.2.2 Tog	8
3.2.3 Bysykkel og gange	8
3.3 Skilting av veier mellom by, campus og naturområder	8
3.4 Studentstemmen i prosesser	8

Hvert av de 3 overordnede kapitlene har en beskrivende innledning etterfulgt av tiltak.

Dokumentet tar ikke for seg alle de 17 bærekraftsmålene fra FN. Dette fordi mange av målene dekkes i andre politiske dokument STA innehar. Uttalelser og tiltak i dette dokumentet vil likevel bidra inn i bærekraftsmålene.

1. UiA

UiA som en stor institusjon i regionen, men også som en utdanningsinstitusjon, har et ansvar for å vise vei for resten av samfunnet. Det skal gjøres gjennom forskning og utdanning, men også gjennom egen praksis. Universitetet i Agder må arbeide målrettet og systematisk for å bidra til å nå FN's bærekraftsmål innen 2030.

Bærekraftsmålene skal være en tydelig del av UiAs strategier og planer. Resultater av klima- og miljøtiltak skal jevnlig rapporteres og tydeliggjøres for institusjonen.

Universitetet i Agder må melde seg inn i Higher Education Sustainability Initiative (HESI).

For reell tilgang på høyere utdanning er språk svært viktig. Derfor skal all informasjon og kommunikasjon tilknyttet UiA også være på engelsk.

1.1 Utdanning

Universitetene må arbeide aktivt for å legge til rette for forskning og utdanning som bidrar til at studentene får en utdanning og kompetanse som imøtekommer fremtidens miljø- og klimautfordringer.

Som universitet er man forvalter av utdanning og kunnskap, noe som bidrar til å utjevne ulikhet. Derfor skal UiA være gratis og tilgjengelig for alle.

1.1.1 Undervisning

Bærekraftsmålene skal være en del av pensum ved samtlige studieprogram ved UiA. Som student skal man få vite hvordan studiet og en fremtidig jobb skal kunne bidra inn for å oppnå bærekraftsmålene.

Bibliotek tjenesten må utvikles til en mer fleksibel og bærekraftig tjeneste, hvor areal og teknologi utnyttes effektivt i større grad.

Alt pensum skal kunne tilbys digitalt.

1.1.2 Forskning

Universitetet må legge til rette for at innovative studentprosjekter får muligheten til å lykkes. Universitetet må sette av ressurser til å bygge opp innovative miljøer mellom ansatte og studenter.

1.1.3 Utdveksling

UiA med Internasjonalt kontor i spissen må i mye større grad fremme nordisk og europeisk utveksling. De nærere utvekslingsstedene skal kommuniseres på en god måte med de fordeler som medfølger. Kvalitet i utdanning, økonomiske fordeler og miljøvennlige alternativer skal fremmes fremfor destinasjoner som tradisjonelt er ansett som populære blant studenter.

UiA skal opprette et grønt reisestipend for studenter som reiser miljøvennlig til og fra sitt utvekslingssted.

Virtuell utveksling som er studiepoenggivende, må bli et tilbud på UiA.

1.2 Naturmuseum og botanisk hage

Naturmuseet på Gimlemoen må bli en tydelig del av UiA, og være en naturlig møteplass for alle på universitetet.

Den botaniske hagen må videreutvikles for å være en grønn lunge for studenter og ansatte, i tillegg til andre grøntområder på campus.

Det må vurderes å bygge lysthus som kan brukes som leseplasser, samlingssted for kollokvie, og møterom tilknyttet naturmuseet.

Naturmuseet er en kunnskapsrik del av institusjonen som bør brukes mer aktivt av alle studieretninger.

Naturmuseet må opprette et samarbeid med UiA og SiA slik at matavfall kan utnyttes lokalt hos dem.

Naturmuseet skal være en tydelig aktør for å fremme biologisk mangfold på og utenfor campus. Naturmuseet skal inkluderes i campusutvikling for å sikre det biologiske mangfoldet før planer vedtas. Dette gjelder alle området tilknyttet UiA.

1.3 Campusutvikling, bygging og renovering

Ved utvikling av campus, skal det gjøres med utgangspunkt i fornybare energikilder, og utviklingen skal utgjøre et minst mulig klimaavtrykk.

Når UiA skal bygge må disse byggene lages som plussbygg, og eksisterende bygningsmasse må forbedres til nullutslippsbygg. Takene på universitetet må utnyttes bedre med solcellepanel. Det må også vurderes om det skal etableres lokale vindmøller på campus.

Det skal alltid tas en vurdering på om renovering er mer hensiktsmessig for klimaavtrykket enn å bygge nytt. Gir renovering samme gevinst, men er grønnere, skal dette prioriteres.

UiA skal ha en årlig energikampanje på campusene hvor man bevisstgjør studenter og ansatte om hvordan deres vaner kan bidra for å minske energiforbruket på campus.

Det skal også legges til rette for tilgang på grønne lunges.

1.4 Miljøstasjoner

UiA skal på begge campus ha miljøstasjoner hvor man kan sortere plast, mat, væske, papp/papir, restavfall, pant og e-avfall. Disse skal være plassert slik at de er lett tilgjengelige og med god rekkevidde over hele campus.

Det må imellom UiA og SiA opprettes og utvikles et samarbeid om søppelhåndtering på campus. Det må etterstrebtes minst mulig avfall, og positive konsekvenser av korrekt kildesortering og andre miljøtiltak må synliggjøres.

1.5 Innkjøpspolitikk

UiA må vektlegge miljøsertifiserte leverandører, varer og tjenester i alle innkjøpsprosesser. Alle enheter har ansvar for å sikre miljøbevissthet.

Miljøbevisst forbruk inkluderer blant annet å minske forbruket av utskrifter, og innkjøp og bruk av engangsartikler. Hvor det er nødvendig med engangsartikler skal artiklene kun bestå av nedbrytbare materialer.

1.6 Parkering og ladestasjoner

Parkering tilknyttet UiA skal avgiftsbelegges. Dette skal gjelde for studenter, ansatte og besøkende. Priser på de ulike parkeringsområdene kan differensieres etter antatt kjøpekraft.

Utbytte fra parkeringsavgiftene skal brukes på miljøtiltak for studenter og ansatte.

På parkeringsplasser tilknyttet UiA skal det tilby tilstrekkelig med ladestasjoner for el-biler.

1.7 Miljøsertifisering

Målet for UiA bør være en miljøsertifisering i nærmeste fremtid. Denne sertifiseringen skal bidra til tiltak med større effekt, og av høyere kvalitet, enn lokale tiltak kan gjøre per i dag.

1.8 Møtevirksomhet

UiA skal benytte seg av toget som transport, men også som sted for felles møtevirksomhet, til og fra arrangement og avtaler. Grønn transport til møter, arrangement og andre avtaler skal alltid være førsteprioritet ved valg av reiserute.

Digitale møter må prioriteres hvor det er mulig.

2.SiAs tjenester

SiA er en stor velferdsaktør for studentene. SiA finansieres også av studentene selv, og det er derfor viktig at studentenes interesser blir hørt og ivaretatt på dette området. Som en tjeneste laget for og styrt av studenter er det viktig at de er fremtidsrettet og bærekraftige.

For reell tilgang på SiAs tjenester er språk svært viktig. Derfor skal all informasjon og kommunikasjon tilknyttet tjenestene til studentene også være på engelsk.

2.1 Studentkantine

Kantinene skal ha minst én dag i uka hvor all varmmat og salatbar kun består av vegetar og veganske tilbud.

Kantinene skal gi økonomiske fordeler for å velge vegetarisk og veganske alternativ ved å tydelig differensiere prisene mellom plantebasert kost og animalsk kost.

Det skal tas hensyn til diett og allergener i kantinesortimentet. All mat skal merkes med allergener, næringsinnhold og ingredienser og tydelig kommuniseres ut.

Matsvinn skal reduseres til et minimum. Varer som nærmer seg utløpsdato og varer som av andre grunner ikke kan selges dagen etter, skal selges med rabattert pris i kantinen eller på appen Too Good to Go. Dette systemet bør utbedres.

Det må imellom SiA og UiA opprettes og utvikles et samarbeid om søppelhåndtering på campus. Det må etterstrebtes minst mulig avfall, og positive konsekvenser av korrekt kildesortering og andre miljøtiltak må synliggjøres.

Det skal tydelig informeres om hvor mange kilo mat det kastes i kantinene hver dag, dette øker bevisstheten rundt kasting av mat.

2.2 Bokhandel

SiAs bokhandel må opprette et bærekraftig boksalgsystem hvor studenter kan selge sine brukte pensumbøker til SiA som så igjen selger videre til studenter til en billig pris.

Bokhandleren må også utrede og iverksette gode digitale løsninger.

2.3 Studentbolig

Studentsamskipnaden må sørge for at studentboliger bygges som plussbygg. Eksisterende bygningsmasse må forbedres til nullutslippsbygg.

Hvor renovering av boliger er mulig og er mer miljøvennlig enn å bygge nytt skal dette velges og gjennomføres.

Det skal legges til rette for at beboere i studentboligene enkelt kan kildesortere, også spesialavfall.

2.4 Parkering og ladestasjoner

Parkering til studentboligene skal avgiftsbelegges.

SiA skal tilby tilstrekkelig med ladestasjoner for el-biler på studentboligenes parkeringsplasser.

2.5 Innkjøpspolitikk

SiA må vektlegge miljøsertifiserte leverandører, varer og tjenester i alle innkjøpsprosesser tilknyttet studenter. Alle enheter har ansvar for å sikre miljøbevissthet.

Innkjøp og bruk av engangsartikler i SiAs tjenester til studenter skal være på et minimum. Hvor det er nødvendig med engangsartikler skal artiklene kun bestå av nedbrytbare materialer.

3.Lokal og regional utvikling

Det lokale og regionale tilbyr også studenter tjenester, her må det tilrettelegges slik at tjenestene er lett tilgjengelig og synlige for alle studenter. I tillegg er kommunen og fylkeskommunen samfunnsaktører som legger føringer for samfunnsutviklingen. Studenter er fremtiden og må derfor høres og inkluderes i prosesser som handler om å forme fremtiden.

For reell tilgang på kommunale og regionale tjenester er språk svært viktig. Derfor skal all informasjon og kommunikasjon tilknyttet tjenester opp mot studenter også være på engelsk.

3.1 By- og regionutvikling

Vertsbyene og regionen må kontinuerlig involvere studenter og universitetet i sitt plan- og strategiarbeid. Bærekraftsmålene må synliggjøres i planene, og akademia må være en viktig bidragsyter for å nå dem.

UiA skal gjennom universitetsbystrategiene i Kristiansand og Grimstad stimulere til krav om bærekraftige partnerskap. I tillegg skal universitetet sikre fokus på bærekraft og miljø i avtaler som inngås med bedrifter, øvrige kommuner og andre aktører universitetet samarbeider med.

Studentene skal også være representert i samarbeidsforaene mellom universitetet, det offentlige og næringslivet

3.2 Miljøvennlig transportmidler

Kollektivtransport er en viktig satsing for et bærekraftig samfunn. For at alle samfunnsgrupper skal kunne benytte seg av tilbudet må tilpasses med tanke på pris, geografisk plassering, tidspunkt, trafikkflyt og god kommunikasjon.

3.2.1 Buss

Det må tilbys et godt busstilbud for studenter, i byene og mellom byene, med hyppige avganger. Priser på bussbilletter og busskort skal gjenspeile studenters økonomi og samsvarer med andre studentbyers prisnivå.

Det skal være gratis busstilbud mellom UiAs campus for å fremme nærhet og aktivitet i og mellom universitetsbyene.

3.2.2 Tog

Tog må være et av Agders største satsingsområder når det kommer til kollektivtransport. Togavganger og strekninger bør være av høy kvalitet og stadig utbedres. Priser må gjenspeile studenters økonomi og livsstil.

3.2.3 Bysykkel og gange

Det skal være en bysykkelordning i begge universitetsbyene. Bysyklene skal være plassert lett tilgjengelig og hensiktsmessig rundt i byene og på campus. Det må være et studentabonnement som gjenspeiler studentenes økonomi. Bysyklene skal være tilgjengelig for alle.

Videre må gang- og sykkelvei utbedres slik at det stimuleres til økt bruk.

3.3 Skilting av veier mellom by, campus og naturområder

Det skal tydelig komme frem at man nærmer seg eller befinner seg i nærheten av universitetet. Snarveier til fots og med sykkel skal markeres godt for hyppigere bruk.

Det er viktig å koble by og naturområder som er i nærheten av hverandre. Disse må skiltes og kommuniseres ut slik at de blir flittig brukt av både studenter, ansatte ved UiA og befolkningen for øvrig.

3.4 Studentstemmen i prosesser

Studenter skal konsulteres i enhver samfunnsendring som berører dem. Det skal være studentråd i begge kommuner, som er kommunens offisielle studentorgan. Det skal i tillegg legges til rette for at flere studenter skal inkluderes i prosesser for en best mulig medvirkning og beslutningsgrunnlag.